

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir.
Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.
Podružnica: Novo mesto.

izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001—4005.

Abbonamenti: Mese 18 Lire; Estero, mese 20 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 50 Lire.
C. C. P. J. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.
Filiale: Novo mesto.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SLOVENE

Vojno poročilo št. 848

Angleški poraz v puščavi

Z motoriziranimi oddelki so napadli zelenico Gialo, pa so se morali umakniti zaradi junaškega odpora posadke - 3 angleška letala sestreljena

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Ob zori 16. septembra so bile naše čete v zelenici Gialo zapletene v srdite boje z nadmočnimi motoriziranimi sovražnimi silami, ki so prišle iz libijske Sahare. Ko je bil odbit s številnimi topovi podprt začetni napad, je posadka naslednje dni trdno in junaško vztrajala z odporom ob izdatni podpori italijanskih in nemških letalskih skupin, ki so zadale nasprotniku težke izgube v ljudeh in gradivu. Ko se je večerj bližala neka naša motorizirana kolona, ki je bila poslana na pomoč, se je sovražnik izognil bitke ter se hitro umaknil proti jugu, zasledovan in obstreljevan od oddelkov osrednjega letalstva.

Na egiptovskem bojišču ni bilo pomembnih dogodkov.

Protiletalsko topništvo neke naše velike skupine je sestrelilo eno angleško letalo; dve drugi letali sta bili zbiti nad Tobrukom od trdnjavske protiletalske obrambe in od nekega našega lovca.

Rim, 22. sept. AS: Dodatek k vojnemu poročilu št. 848: Zelenica Gialo leži čisto v Sahari, približno 400 km južno od Bengazija na cesti, ki vodi v Kufro. Njena posest, čeprav ni nikdar imela znatnega vpliva na nastope, ki so se odigrali ob obali, zaradi razdalje, katera jo od obale loči, je vendar važna, kajti Gialo nadzoruje eno najvažnejših karavanskih poti, ki gredo skozi afriško puščavo. Njena garnizija je bila 16. t. m. zjutraj napadena od močnih nasprotnih oklepnih sil, ki so prišle iz libijske Sahare. Začetni napad se je zlomil ob odporu naših čet in je bil gladko odbit. To je prisililo sovražnika, da je uporabil vsa svoja sredstva ter močno obstreljeval trdnjave s topništvom. V boje je hitro poseglo osno letalstvo in je v ponovnih in smelih na-

Japonska se bo borila do popolne zmage

Konec ameriške hvale z uspehi na Salomonskih otokih

Tokio, 22. septembra. AS. Govornik mornariškega ministrstva kapitan Haraide je govoril pred trideset tisočglovo množico in povedal, da Japonska ne bo odjenjala prej, dokler ne bo sovražnik uničen. Glede bitke pri Salomonskem otočju je govornik rekel, da je ameriška mornarica na tem otočju izkrcala okrog deset tisoč mož, ki so pa odlej prepuščeni samim sebi, brez živih in brez okrepitve kot žrtve Rooseveltove politične igre. Ameriški vojaki so sedaj še skoraj vsi ubiti ali pa ujeti. Združene države so morale priznati točnost japonskih uradnih poročil, ki se nanašajo na pomorske bitke v Tihem Oceanu, nasprotno pa severnoameriška javnost že začena vedno bolj dvomiti v resničnost poročil, ki jih izdaja Washington.

Gandi želi stikov z Japonci

Indijska vstaja zavzema vedno večji obseg

Rim, 22. sept. AS. V pismu, naslovljenem na Japonsko, katero objavlja vse japonsko časopisje, izraža Gandhi živo željo, da bi mogel obiskati Japonsko in osebnostno govoriti s prvaki države, katerim bi imel zares veliko povedati. V pismu Gandhi dalje obžaluje, da trenutno ni svoboden, da bi mogel izvršiti svojo nalogo in organizirati odpor proti britanskemu imperializmu. Dalje pravi tudi Gandhi, da ne dvomi, da Japonska resnično želi Indiji neodvisnost in da se bo izognila napadu nanjo v primeru, ko bi Anglija dala Indiji svojo domačo vladno toliko bolj, ker so japonski nameni z Indijo precej drugačni kakor pa nameni britanskega imperializma. Nato Gandhi podaja osnove svojega gibanja pripraviti Indijo za borbo proti pohlepu militaristov in imperialistov Vel. Britanije. Pismo, ki ga je Gandhi dal prenesti na Japonsko po nekem budističnem japonskem svečniku Amasakiju, je bilo napisano 26. julija, tedaj, ko je Gandhi bival v Vardi. Na to pismo odgovarja »Niči Niči« in po-

Sestanek med ministrom Ricciem in dr. Leyem

Berlin, 22. sept. AS: DNB poroča, da se je mudil minister za korporacije Renato Ricci na vabilo voditelja nemške delovne fronte dr. Leya blizu Ordesburga, kjer sta obe visoki osebnosti izmenjali svoje misli o vprašanjih socialne politike.

Protiboljševiška razstava v Sofiji

Sofija, 22. sept. AS: V nedeljo, 27. septembra bo odprta v Sofiji velika nemška protiboljševiška razstava. V posebni dvorani bo prikazana usoda, namenjena bolgarskemu narodu, če bi boljševizem zmagal.

Povratak Madžarov v domovino

Budimpešta, 22. sept. AS: 600 Madžarov iz Bosne se je vrnilo v domovino po prizadevanju komisarja za vrnitev Madžarov v domovino. Podtajnik pravosodnega ministrstva in učelnik urada za vrnitev Madžarov v domovino sta jih pozdravila in jim zagotovila vladno podporo. Vse te družine bodo naselili v južnih pokrajinah, ki so se vrnile pod okrilje madžarske države.

Dejskoje v naskoku zavzeto

Napredovanje med Kubanjem in Kaspijskim morjem - Ruski izkrcevalni poskus pri Novorosijsku odbit - Nadaljevanje borbe za Stalingrad

Hitlerjev glavni stan, 22. septembra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Severozahodno od Novorosijska je skušal sovražnik v noči na 21. september pristati s hitrimi čolni in z ladjami, ki love podmornice. Letala nemške vojne mornarice so odbila ta poskus. Letalstvo je bombardiralo sovražne postojanke v Gelendžiku in ladje v pristanišču Tuapse.

Pri nastopih med Kubanjem in Kaspijskim morjem se je posrečilo nemškemu oddelkom predreti globoko in močno podminirane postojanke. V naskoku je bilo zavzeto mesto Dejskoje.

V boju za Stalingrad so bile v trdih bližinskih bojih proti zagriznemu sovražnemu odporu zavzete nadalje utrjene skupine hiš ter prijeti ujetniki. Razbremenilni napadi severno od mesta so se izjalovili z visokimi izgubami za nasprotnika, pri čemer je sovražnik zgubil 21 tankov.

Na bojišču ob Donu so nemške napadalne čete vdrlle čez reko in uničile na vzhodni obali 35 postojank. Madžarske čete so odbile krajevne napade.

Pod vtisom velikih izgub sovražnik večerj ni več nadaljeval svojih napadov proti Voronežu. Severozahodno od Voroneža so propadli ponovni sovražni napadi ob skupnem obrambnem ognju vseh vrst orožja.

Pri Rževu je sovražnik zopet začel svoje napade z močnejšimi silami. Ti napadi so bili deloma že v začetku, deloma pa v protinapadih odbiti in pri tem je bilo uničenih 28 tankov.

Strahotne naloge angleške mornarice

Vojna na morju še hrani huda presenečenja za Angleže

Bern, 22. sept. AS: Vojaški strokovnjaki švicarskih listov kritizirajo izjave prvega lorda angleške admirališče Aleksandra ter se sprašujejo, kako je mogoče, da bi Angleži z novimi zgradnjami že nadomestili vse oklepnice, nosilke letal in križarke, ki so jih izgubili v 27 mesecih vojne. »Pa če tudi bi bilo to res, bi nikakor ne dokazovalo, da se je položaj angleške mornarice izboljšal. Nasprotno — vzklila «Tribune de Lausanne» — kajti njene naloge so se strahovito povečale. Med leti 1938 do 1940 je francoska mornarica podvojvala udarno moč angleške mornarice. Danes so francoske pomorske sile ipven vojne in Nemci

»Govorim z Brunom« v nemščini

Berlin, 22. sept. AS. V Nemčiji je bila dana v promet knjiga Benita Mussolinija »Govorim z Brunom«, ki je izšla v založbi Essener Verlaganstalt. Kakor je bilo že pri italijanski izdaji, tudi ta nemška izdaja ni dana v prodajo, ampak jo dobe tisti, ki dajo prostovoljne prispevke za vdove in sirote padlih nemških letalcev. Te prispevke bodo zbrali in naredili iz njih posebno ustanovo »Bruno Mussolini«. Ustanovo je osnoval nemški maršal Göring, ki je tudi njen predsednik. Maršal Göring je tudi napisal ognjevit predgovor za nemško izdajo te knjige.

»Messaggero« o govoru lorda Halifaxa

Rim, 22. sept. AS. »Messaggero« komentira radijski govor lorda Halifaxa v Washingtonu, ki je bil namenjen ameriški javnosti ter piše, da je v demokratskih državah mnogo važnejša govorniška fronta kakor vojaška fronta, kajti v teh državah si govorniki neprenehoma sledje za govorniško mizo. S svojo pridigo o krščanstvu in vojni se je hotel lord Halifax predstaviti ameriški javnosti kot zagovornik krščanstva. Rekel je, da se »združeni narodi« bore med drugim tudi za krščanstvo, ki bo imelo važno vlogo v bodočnosti. Treba pa ga je vprašati, če si upa pokristjaniti svet s takimi zavezniki, kakor so boljševiki, ki ne poznajo druge vere kakor kult Le-

nina in Stalina. V Sovjetski Rusiji je bila cerkev uničena, 75 % škofov in 90 % duhovnikov pa je bilo ubitih ali deportiranih. Delavstvo je zastrupljeno. Tako sklepata Anglija in Amerika zvezo s Sovjetsko Rusijo res za zopetno pokristjanjenje sveta! List zaključuje, da bi Halifax storil mnogo boljše, če bi molčal, kajti vse svet ve, da se Anglosasi bore edino le za svoje koristi in zato, da bi si zagotovili nadoblast nad vsemi drugimi narodi.

Napetost v Iranu

Ankara, 22. sept. AS: Izjava iranskega ministrskega predsednika Saltana, da Iran ne bo stopil v vojno, četudi bi osne čete vdrlle v Kavkaz in da bi iranske čete opravljale vlogo notranje policije v zameno za angleške in sovjetske čete, ki bi odšle na bojišče, je ustvarila zelo napeto razmerje med okupacijskimi vojaškimi oblastmi in med iransko vlado. V teheranski političnih krogih izjavljajo, da so Angleži, ki so že vzemirjeni zaradi tega, ker ni imenovan vojni minister, začeli napenjati vse sile, da bi izzvali novo vladno krizo.

Rim, 22. sept. AS: Amerikanci neprestano pošiljajo pod raznimi pretekami svoje komisije v Iran. Tako je zopet prispela komisija za gospodarsko preiskovanje Irana. Angleži zelo kritizirajo Amerikance, ki naj bi pošiljali rajši vojaške potrebščine, kakor pa komisije.

Kongres vseučiliščnikov v Benetkah

Rim, 22. sept. AS: Od 24. do 26. septembra bo v Benetkah kongres italijanskih, nemških in japonskih vseučiliščnikov, ki ga organizirajo skupine fašistovskih vseučiliščnikov. Vsaka država bo zastopana s tremi predavatelji, ki bodo obdelali probleme vseučiliške mladine vseh treh narodov Kongresu bo predsedoval podtajnik v italijanskem ministrstvu za ljudsko kulturo.

Ameriške težave

Bangkok, 22. sept. AS: Novozelandski ministrski predsednik Frazer je podal zelo pesimistične izjave o svojem nedavnem obisku v Združenih državah. Rekel je, da Amerikanci menijo, da bo treba še marsikaj storiti, preden se bo položaj obrnil v našo korist. Amerikanci morajo premagati še mnogo težav, preden bo država prešla iz mirnega v vojno stanje. Prav tako bo treba prebresti še mnogo drugih težav.

Porast zločincev v USA

Buenos Aires, 22. sept. AS: Načelnik zvezne policije Edgar Hoover je izjavil na zborovanju policijskih voditeljev, da se »zločini množijo«. Posebno številni so mladi zločinci in če ne bomo izboljšali svojega dela ter povečali pažnje, moramo pričakovati dobo »izven zakona«.



Oddelki bataljona »San Marco«, ki so preprečili izkrcanje Angležev v Tobruku in jim zadali ogromne izgube.

16. obletnica ustanovitve obmejne milice

Pozdrav Visokega komisarja obmejne milice

Za obletnico ustanovitve obmejne straže je Visoki komisar večeraj, 21. t. m. popoldne sprejel poveljnike in častnike, navzoče v Ljubljani, katerim je izročil svoj tovariški in ognjevit pozdrav, spominjajoč se junaških strani, ki so jih obmejne straže napisale v tej novi pokrajini.

Visoki komisar je poleg tega poslal pozdravno brzojavko glavnemu poveljniku obmejne milice.

Organizacija obmejnih stražarjev je bila ustanovljena dne 22. septembra 1926. V začetku je državna oblast zaupala novoustanovljeni organizaciji poleg čuvanja meje še razne politične naloge.

Organizatorično je organizacija obmejnih milic razdeljena v posamezne skupine, ki budno čuvajo državne meje po dolinah in težko pristopnih gorah, kjer morajo stanovati v majhnih lesenih barakah. Služba obmejnih stražarjev je izredno težka. Vrhovi jo je namreč treba stalno, ob lepem in grdem vremenu, podnevi in ponoči. Zato vodstvo organizacije sprejema v službo obmejnih stražarjev samo telesno dobro razvite in sposobne fantje, ki se nato bolajo v posebnem zavodu ter po končanem kurzu poleg vestnega in požrtvovalnega izvrševanja vseh zaupanih jim nalog, povsod širijo tudi italijansko kulturo in poskrbe, da se vsi zakoniti v smislu dobljenih navodil tudi natančno izvajajo.

Pozneje je bila obmejnimi stražarjem zaupana

še posebna naloga čisto vojaškega značaja, ki so jo prav tako zaradi fizične sposobnosti in izborne vojaške izvežbanosti in discipline vedno rešili v zadovoljstvo svojih starešin.

Dne 15. septembra 1938 je bila organizacija obmejnih stražarjev organizirana v legije. Prednost je dala organizaciji še večji polet in možnost za udejstvovanje ter sedaj še lažje izvršuje številne naloge. Tako so med drugim obmejni miličniki mnogo doprinesli k uničenju razbojniških partizanskih skupin v Ljubljanski pokrajini, ki so morili, ropali in požigali po vaseh in naseljih. Njihov delež pri iztrebljenju teh temnih elementov najbolj pojasnjujejo številni padli obmejni stražarji, ki so se junaško borili in branili svoje postojanke.

Šestnajsto obletnico ustanovitve organizacije obmejnih stražarjev je slovesno praznovala tudi Ljubljana. Proslava je imela strogo vojaški značaj. V cerkvi Srca Jezusovega na Taboru je imel vojaški kurat sveto opravilo za vse padle obmejne stražarje. Po sveti maši je oddal zastopstvo organizacije obmejnih milicnikov na pokopališče k Svetemu Križu ter je položilo vence na grobove padlih tovarišev, ki so žrtvovali v izvrševanju svojih dolžnosti svoja čitjenja.

Svete maše so se udeležili najvišji politični in vojaški predstavniki. Podobne žalne svečanosti za padle obmejne stražarje so bile tudi po vseh ostalih pokopališčih v pokrajini, kjer so pokopani v bojih z zločinskimi partizani padli obmejni miličniki.

Domača koza je zlasti danes zelo koristna

Ljubljana, septembra.

Sedaj, ko je dobava mleka racionalizirana in ko ga dobe le taki, ki ga resnično potrebujejo ter ni razlike med premožnimi in nemnožnimi in je tudi vsako prekupevanje z mlekom izključeno, je nastalo med ljubljanskimi prebivalstvom zopet večje zanimanje za reko koz. Na načno je mnenje, da bi bila domača koza škodljiva žival. Seveda je škodljiva, ako bi jo kar tako spustili v sadovnjak ali gozd: tam bi nam obžrla najlepše mladice in kaj kmalu uničila cele mlade zasade. V tem oziru pa je vsaka domača žival škodljiva, če jo pustimo brez nadzorstva, saj gredo tudi krave in konji naraile na najlepše niive, če le moreče na deteljišče ali slivno. Ako pa je koza pod dobrim in stalnim nadzorstvom, je zelo koristna že zaradi svojega mleka.

Naš kmet zelo nerad redi koze. Prvič že zaradi tega, ker poprej ni mogel dobiti kupca za sveže kozje mleko, zlasti ne v mestih, kjer

Kastelcu V nku v spomin

Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo... Hitro si dokončal, dragi Vinko, pa si veliko izpolnil. Najmlajši si med duhovniki-mučeniki, saj niti leto ni preteklo od nastopa Tvoje službe. Krasno si končal, čestitani Ti in Te blagrujem. Bral sem Tvoj dnevnik. Ganil me je! Kako neki Ti je bilo pri sre, ko si spoznal, da je Bog sprejel Tvojo ponudbo in da boš v kratkem zapustil solzno dolino? Kaj je čutilo Tvoje plemenito srce, ko si videl svoje morilec, katerim nisi slabega niti želel, kaj šele storil. Vesel si dal svojo kri, da bi Tvoji sovražniki, še vsi zaslepljeni, spoznali svojo zabloto. Da bi tavajočim padle luskinke z oči ter bi se vrnil k luči. Tvoje močno telo se je v lastni krvi zgrudilo na zemljo. Bratska roka mu ni dopustila, da bi moglo svoje sile do konca zastaviti za blagor rojakov.

Poznal sem Te že iz gimnazije. Pri delu si bil silno marljiv in resen, v družbi pa čudovito razpoložen, priazen, vesel in kratkoračen. In to svojo lastnost si ohranil v semeniških letih in še sedaj v službi. V semenišču si tako dobro študiral, da si bil predčasno posvečen. Veselili so Te jeziki, dobro si obvladal veliko jezikov, celo v španščini si se uril. Ze kot študent si si zbiral lepo knjižnico, čeprav si si moral, od doma reven, denar prislužiti z instrukcijami. Tvoj krenak glas je vodil basiste v pevskem zboru in iz klavirja si znal priklicati krasne melodije, najraje pa naše prelope pesmi.

Eno leto si bil v službi! Dejali so, da si moral pasti, da si bil tako priljubljen. In res si bil priljubljen, najbolj pri otrocih. Saj so Ti le vračali Tvojo ljubezen, tisto ljubezen, ki Te je gnala na zadnjo pot na podružnico v Šmarje pri St. Jerneju, kjer si otroke pripravil za prvo sv. obhajilo. In tam so Te ugrabili... Bil si duhovnik, kot ga rabi naše ljudstvo in to je bila Tvoja krivda. Zalostno uslugo so storili našemu narodu Tvoji morilec.

KULTURNI OBZORNIK

Vilko Fajdiga: Pisma o trpljenju

V zbirki Studenci žive vode, ki jo izdaja že nekaj let Mohorjeva družba, je izšla pred dobrim letom leta knjižica prof. dr. Vilka Fajdiga radijskih duhovnih govorov pod naslovom »Pisma o trpljenju«. Kako so bili ti govori podobni in potrebni, ter koliko so nudili duhovne tolažbe trpečemu človeku, je videti že iz tega, da je bila v kratkem času potrebna nova izdaja. Sedaj so ti govori izšli v novi izdaji pri Družbi svetega Mohorja v Ljubljani kot IV. zv. iste zbirke (str. 53) ter vsebuje šest pisem.

O svojem namenu pravi pisec v uvodu: Pisma prihajajo sedaj v drugi izdaji. Hotel sem z njimi vsaj malo pomagati do luči tistim, ki jih temno vprašanje trpljenja muči in vznemirja. Naj bi si pred jasninami ne zakrivali oči. Vendar pa sem še mnogo bolj mislil na vse trpeče in jim hotel dati v roke knjigo za moč in tolažbo. Naj bi zato »pisma o trpljenju« našla pot v vse kraje bolecine: v bolniške sobe in na ležišča žalosti in revščine. Ako jih bo prebiral človek, ki ga je trdo zagrabila »življenja bole«, bodo svoj ramen popolnoma dosegla. Posvečujem jih pa Materi s prebudenim srcem. Tako avtor. V šestih pisemih govori o smislu telesnega trpljenja, ki ima gotovo svoje mesto v božjem stvariteljnem delu ter nam zato daje Bog tudi milost, da ga premagujemo in prenašamo vdano in v božjo hvalo. Ta pisma govore o kelihu trpljenja (I. pismo), o trnju in osatu

(2. pismo), o trpljenju kot kiparju naših duš (3. pismo), o novih jasninah (4. pismo) ter trpečem Bogu (5. pismo) Zadnje (6. pismo) pa govori o »nespameti križar«, ki je taka »norost«, da se ljudje, ki vanj zaupajo, ne samo ne boje trpljenja, temveč si ga celo žele in ljubijo, da morejo s tem povedati, da s Kristusom sočustvujejo, po njegovem zgledu delajo pokoro za grešnike in s trpljenjem v njihovo korist dopolnjujejo Kristusovo trpljenje v Cerkvi in za Cerkve. Navadnemu človeku je to novo poslanstvo nerazumljivo, površni ljudje ga proglašajo za nespameti, a le v svetu čudovite religije, ki trpljenje posvečuje, je mogoča taka zmaga telesne bolečine. Narava res da trpljenja ne more ljubiti, toda v teh kristjanih deluje s tako močjo nadnaravnega božja moč, da radost za to naravni čut bolečine. — S sliko Marije s prebudenim srcem, kraljice mučencev, zaključuje avtor ta pisma, ki naj nam trpečim pomaga s svojimi duhovnimi jasninami prenašati telesno trpljenje ter ga prevzemati nase kot nujen delež pri duhovnem uravnoteženju sveta. Ravno po trpljenju najde mnogokrat Bog pot v naše srce.

Knjiga je za duhovno tolažbo bolnikom in vsem trpečim lepo darilo ter nam pomaga tudi, da bomo pripravljivi sprejeti kakršno koli trpljenje ter ga pretrpeti v mislih na njegov metafizični religiozni pomen.

Knjižica stane broširana 6 lir, vezana 12 lir.

»d.

Nove knjige

V založbi Ljudske knjigarne je izšla prva knjiga drugega polletja »Naše knjige« izvirne slovenski roman, ki ga je spisal Stanko Koci-per: Goricanec (370 strani). O romanu, ki je

0 krmilni vrednosti želoda in divjega kostanja

Ljubljana, septembra.

Sedaj dozoreva želod na hrastu in divji kostanj. V Ljubljani, v mestu samem, že vidi-mo otroke, kako nabirajo divji kostanj in kma-lu ga bo po tleh vse polno, tam, kjer raste, to je po drevednih. Tudi na deželi raste dosti divjega kostanja, zlasti ob raznih dvoriščih, po gostinskih vrtovih in slivno. Naši ljudje sicer vedo, da je želod dober za prešiče za divji kostanj pa se ne zmenijo dosti, kar ni prav. Tudi v našem časopisu je bilo zadnje dni nekaj pisanega o teh plodovih, ki sta v resnici prav primerna za krmo prešičev. Divji kostanj sam smo do sedaj rabili bolj za milarne, za razno industrijo ter za krmo divjačini pozimi; zlasti za jelenjad.

Divji kostanj in želod moramo najprej dobro posušiti na soncu, na peči, sicer se plod kvari in plesni. Ko so plodovi dobro osušeni, jih oluščimo, kar bo lahko, če smo jih sušili v peči. Luščine niso nič vredne in jih moremo le sežgati. Osušene plodove nato zdrobimo.

Osušeni in olupljen želod vsebuje 42% prebavljivih beljakovinskih snovi in 70 do 75% škrobovih snovi. Podobno je sestavljen tudi divji kostanj. Po škrobni vrednosti sta torej oba plodova enakovredna krmilni moki, pač pa imata mnogo manj beljakovin, niti polovice toliko. Kostanj in želod prideta torej bolj v poštev kot krmili za starejše živali.

Želod in kostanj sta grenkega okusa in živali ju nimajo preveč radi. Moramo ju zato mešati z drugimi krmili. Črešnja kislina, ki ju vsebujeta, pa povzroča zapke. Preveč moke iz teh dveh plodov torej ne smemo krmiti na dan. Živali moramo tudi počasi in postopno navaditi nanjo. Dnevno dajemo praščen, po polgrdu kilogram svežega ali en kilogram posušenega želoda ali pol kilograma po-

sušenega divjega kostanja, poleg tega pa še druga krmila, kakor peso, repo, deteljo, silo-zirano krmo, itd.

Ako pa hočemo odpraviti grenki okus, je priporočljivo, da kostanj in želod poprej kuhamo. Vodo odlivimo in nato šele krmimo. Drugi zopet namakajo sveže plodove v hladni, mehki vodi, najbolje v deževnici ter to vodo večkrat premenjajo. Zavedati pa se moramo, da s takim postopanjem ne izlužimo samo čre-slove kisline, temveč tudi nekaj dobrih hra-nilnih snovi. Prav dober pa je tudi naslednji postopek:

Posušeni in stolčen želod ali divji kostanj poparimo z vročo vodo, da zmešamo s popar-jenim krompirjem ter dodamo nekaj nekuhanih otrobov, kar da res prav dobro mešanico za pitanje prašičev. Na ta način moremo kostanj prav uspešno rabiti tudi za pičo kuretni, ko ga mešamo ekuhane med ostalo krmo.

Tudi za ovce in koze sta želod in kostanj dobro hranilno; zlasti jim koristita pri bolj vo-deni krmi ali pri paši na mokrih tleh. Tem živalim krmimo sveže in zdrobljene plodove, približno po pol kilograma na glavo in dan v mešanici z rezanico. Goveji živini, ki jo pita-mo, pokladajmo te plodove le, če ji hkrati da-mo mnogo repe ali pese, sicer bo preveč za-prta. Tudi kravam molznicam moremo previd-no dodajati k hrani nekaj kostanja. Volom pa damo dnevno do 10 kg posušenega kostanja in do 3 kg želoda, kravam pa ne več, kakor do 1 kg kostanja ali do 2 kg želoda. Za konje pa je kostanj kar zdrava in prikladna hrana in ga pokladajmo do 5 kg dnevno; bolj previdni pa moramo biti z želodom, ki ga damo največ do polgrdu kilogram dnevno.

Vidimo torej, da se dasta želod in divji ko-stanj v naši živinoreji kar koristno izrabiti.

Sport

Italijanski pokal

Poleg mednarodne nogometne tekme med Švedi in Nemci v Berlinu, katero so dobili Švedi s 3:2, velja dodati h kroniki preteklih nede-lje še otvoritveni turnir za italijanski nogomet-ni pokal. To je veliko tekmovalno odličnih klub-ov prvih dveh razredov — v vsem je nasto-pilo v nedeljo 32 mošttev. Za drugo kolo so se kvalificirale naslednje enastorice:

A razred: Atalanta, Bologna, Genova, Juv-en-tus, Lazio, Livorno, Milano, Roma, Torino, Trie-stina, Venezia in Vicenza.

B razred: Cremonese, Modena, Udinese (ter Novara ali Juventina Palermo). Dodajamo še nekaj zanimivejših izidov tega pokalnega tek-movanja: Triestina: Fanfulla 3:0, Roma: Bari 3:0, Bologna: Ambrosiana 2:0.

Hrvatski atleti v Triestu

Zagrebski lahkoatleti so tekmovali v so-boto in nedeljo v Triestu in tekmovali s tam-kajšnjevo Giovinezo. Moštvo Triestincev je dalo nekaj lepih rezultatov in doseglo prvega dne 40 točk, gostom pa ni šlo tako od rok in so jih nabrali samo 28.

Dodajamo nekaj podrobnih izidov: Skok s palico: 1. Sarovich 3,50 m; 2. Vec-chiutti 3,30 m (oba Trieste).

Metanje diska: 1. Oberweger (T) 46,44 m; 2. Cereali (T) 45,30 m; 3. Vuk (Z) 36,74 m.

5000 m: 1. Kokotović (Z) 15:36,8 min.;

2. Furlani (T) 16:45,8 min.

Skok v daljino: 1. Gritti (T) 6,80 m; 2. Val-

lon (T) 6,68 m. Zagrebski sprinter Urbič je bil tretji z znanko 6,66 m.

Metanje kladiva: 1. Oretti (T) 45,22 m;

2. Vuk (Z) 42,4 m.

Šport v kratkem

V Mentoneji so zaključili velikopotezne pro-pagandne plavalne tekme za pokal Searoni. Tek-mo pletja so tekmovali v posameznih mestih, v nedeljo pa so se sestali krajevni prvaki v Mentoniji in tekmovali na 100 m prosto. Zmagal je Seaberne Marko iz Laurana v času 1:08,6. Merili so čase tudi ostalim tekmovalcem in de-seti je bil neki Savazzi in Mantove (1:15).

Na vožnji po Campanii, s startom in ciljem v Napoliju, je zmagal na 195 km dolgi progi Fa-valli, ki je 20 km pred ciljem dohitel oba do tedaj najboljša dirkača in ju potisnil na naslednji mesti. Njegov čas je bil 5:37,35, kar pomeni, da je vozil 34.524 km na uro.

Mariborski nogometaši so gostovali v nedeljo v Celovcu in podlegli s 3:0. V okvirju prireditvev za zimsko pomoč so priredili tudi večer boksa-

Namesto, da bi se ljudje na robu mesta pulili za vsako kapljo krmilnega mleka, naj raje rede koze. Prihranili si bodo tudi drugih maščob, zakaj recimo za krompir v oblicah, za kašo, za ičšpenci, za žgance in polento si boljše zabele res ne moremo misliti, kakor je kozje mleko. Spretni ljudje pa si znaio iz kozjega mleka pripraviti tudi smetano, maslo in pa iz-vrsten ter zelo okusen kozji sir.

gotovo dogodek na slovenskem knjižnem trgu, bomo še posebej obširno poročali, kakor tudi o drugih knjižnih novostih zadnjih dni. Te so še: Miklavž Kuret: Pavliha, knjiga o ročnih lutkah (140 strani) v založbi Mladinske založbe v Ljubljani, dalje zadnja nagradna knjiga »Slovenčeve knjižnice« Veliki beli molk, roman z Aljaske, ki ga je spisal in verjetno tudi na-risal Lous Frederic Rouquette, prevel pa Franc Stopar (str. 170). — Kongregacija duhovnikov in bogoslovcev v Ljubljani pa je izdala lep prevod J. L. Monsabreja Premisljevanja o sve-tem rožnem vencu.

»Princeska Zvezdana.« V založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani je izšla slikanica »Prin-ceska Zvezdana« kot ponatis Jutrovnih otroških slikanic. Izšla je v lepi, prikupni obliki po dve in dve slike na eni strani, spodaj pa je tekst, ki je napisan v lepem, klenem jeziku. Je to zgodba o vili in hčerki Cvetki, ki se na ne-kem potu, ko gre sama z doma-velikega hrasta, izgubi in jo najde drvar v gozdu ter jo hoče imeti zase. Održe ji perutničke in sname zve-zdo. Cvetka pa, za dlan velika deklica, se brati z mišmi in vsakovrstnimi živalmi ter končno po mnogih doživljajih pride do svoje mame Vile, ki ji s čarobnimi mazili zopet vzbudi rast perutničk, drvarja pa njeni zaveznički spode iz gozda. Slike so zelo učinkovite ter nazorne, prikladne tudi za slikanje z vodnimi, še bolj pa s suhim barvami. Kakor vemo, so v oknu knji-garne Tiskovne zadruge razstavljene že posli-kane podobe kot zgled, kako naj se malčki za-bavajo s slikami. Toda še bolj pa bo dobro-došla lepa pravljica zgodba.

jev. Tu so se spoprijeli Celovčani med seboj, v gosteh pa so imeli tudi nekaj Jeseničanov. Las-nig je premagal Pristova (Jesenice), o nje-govem rojaku Obrano pa čitamo, da je bil močnejši od Jeitlerja.

Nemški brzee Mellerowicz je nastopil v ne-deljo v Krakovu ter dosegel na obeh kratkih progah najboljša evropska časa letošnje sezone. 100 m je pretekel v 10,4, 200 m pa v 21 sek.

Manjkalo je samo desetinke sekunde, pa bi pa-del Körnigov evropski rekord v teku na 200 m. 18 let je poteklo od časa, ko so švedski no-gometaši zadnjič premagali Nemce na njihovih tleh. Kar v navado je že prišlo, da so ti dvo-boji končali vselej v škodo gostujočim moštvo-m. Preteklo nedeljo pa so Švedi prekinili s to svljudno navado in zmagali v olimpijskem sta-dionu z izidom 3:2 (2:2). Prireditelj je gledalo 90.000 oseb.

Haegqv svetovni rekord v teku na 5000 m, ki ga je postavil v nedeljo v Göteborgu, je vzbudil v vsem tisku veliko senzacijo. Glede časa samega pa se poročila ne ujemajo; nekateri viri govorijo o 13:58,2, drugi pa celo o 13:52,2. Treba bo še počakati, da bomo zvedeli, kateri čas je od obeh neverjetnih — da, do nedelje so bili taki časi resnično še neverjetni! — točen in katerega bomo vpisali v »zlato knji-go« človeške zmogljivosti.

Letos še ni bil poražen. O Branku Žizku, znanemu moštru crawla spet čitamo, da je tek-moval v nedeljo v Pisi. Tokrat so se pomerili v plavanju po reki skozi mesto. Kakor navad-no, je zmagal Žizek tudi tokrat, in sicer v času 18:25,4. Drugi je bil Močan, tretji pa Manetti.

Ali že veste?

... da se je po krožni dirki po Španiji zgubilo vseh 24 dirkačev? Prvi je krenil v na-pačno smer, ostali pa so mu sledili. Vsi, razen enega, ki je dirkal s svojo glavo in svojimi no-gami, so zašli in ta edini je bil kaipada tudi prvak dotične etape Je že dobro, če ima tudi športnik kaj svojega v glavi!

... da je izdal športni zdravnik in univer-zitetni asistent dr. Wiebel brošuro o »prehrani in športni zmogljivosti«? V tej razpravi je za-pisal med drugimi tudi naslednje: »Navada, da poučijo nekateri tekmovalci na večer pred nastopom zaradi pomirjenja živcev in izdat-nejšega spanja manjšo količino alkohola (piva), ima svojo utemeljitev.«

... da je izšel nogometni film »Velika igra« tudi kot roman? Poročajo, da je roman dober in da ga prevajajo tudi na druge jezike.

Gospodarstvo

Družba za vnovčevanje proizvodov ribarstva. Službeni list v Romi priobčuje ministrski dekret, s katerim se dovoljuje Fašistični federaciji ribar-skih industrijev in Fašistični federaciji trgovcev z ribarskimi proizvodi in Nacionalnemu fašistič-nemu zavodu ustanoviti posebno delniško družbo za organizacijo proizvodnje in prodaje ribolov-skih proizvodov. Naloga nove družbe je, zbirati vse konservirane ribiške proizvode, razdeljevati to proizvodnjo pooblaščenim tvrdkam in nakupo-vati v inozemstvu konservirane ribe. Družba spada pod nadzorstvo ministrstva za kmetijstvo in gozdove.

Sejem v Bratislavi je dobro uspel. Obisko-valcev je bilo 180.000, dočim jih je bilo lani 140.000. Iz inozemstva jih je prišlo 2500. Promet je znašal 100 milij, dočim je lani znašal 88 mi-lijonov slovaških kron.

Nemškobolgarsko gospodarsko sodelovanje. Te dni je bil v Sobotru objavljen zakonski pred-log glede naročil strojev in orodja za državna podjetja ter za razna ministrstva. Skupno gre za 12 milijard levov državnih naročil, katere bo prevzela nemška industrija.

Iz hrvatskega gospodarstva

Osrednja perutninska postaja na Hrvatskem. Hrvatski kmetijski minister je odredil, da se ustanovi na veleposestvu Jankomir v Vrabčah osrednja postaja za rejo perutnine. Postajo bo upravljala osrednja perutninska zadruga.

Javna dela na Hrvatskem. V Romi je bila ustanovljena posebna delniška družba za javna dela na Hrvatskem z glavnico 2,5 milij. lir. Na-men družbe je v sporazumu s hrvatsko vlado graditi železnice, ceste, izvajati melioracije in graditi vodna pota ali pa povečavati že obsto-ječe tozadavne naprave na Hrvatskem. Tri četr-tine upravnega sveta tvorijo Italijani, eno četr-tino Hrvati.

Odkupna cena za jajca je določena na Hrvat-skem s 3 kunami.

Opekarna v Karlovcu zvišuje glavnico od 500.000 na 5 milij. kun.

Drobne novice

Nagrada o priliki rojstva dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakonca Pintar Jožetu in Mariji iz Zlebiča št. 23, občina Ribnica, ob priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

Koledar

Sreda, 23. septembra: Linus, papež in mučenec; Tekla, devica in mučenica; Ksantipa, sv. žena; Sozij, mučenec; Poliksena, sv. žena. Četrtek, 24. septembra: Marija Rešiteljica jetnikov; Gerard, škof in mučenec; Panfucij, mučenec; Rustik, škof.

Lunina sprememba: ščip 24. septembra - ob 15.34. Herschel napoveduje deževno vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v 69. letu življenja mirno v Gospodu zapasla gospa Marija Baraga roj. Kogovšek, posestnica. Pogreb blage rajnice bo v četrtek, dne 24. septembra ob 3 popoldne v Zal. kapelo sv. Nikolaja, na pokopališču k Sv. Križu.

† Na Verdu pri Vrhniki je umrl gospod Jazez Šušteršič. Pokopali so ga v petek, 18. septembra pri Sv. Antonu na Verdu.

† V novomeški ženski bolnišnici je umrla 37 letna gospa Franciška Pirc roj. Zalokar iz Ločne pri Novem mestu. Pogreb bo v sredo, 23. septembra ob 4 popoldne na novomeško pokopališče.

Naj v miru počivajo! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Naša knjiga III. letnik

Program za II. polletje: SEPTEMBER: 1.) Kociper: Gorčane, Roman viničarske Prlekije, 380. str. IZIDEVČETREK 24.t.m. OKTOBER: 2.) Salvaneschi: Paganini Chopin, 300 strani. - NOVEMBER:

3.) Dickens: Dorrifova najmlajša I. del, 400 str. DECEMBER: 4.) Dickens: Dorrifova najmlajša II. del, 400 str. Naročnina za vse štiri v platno vez. knjige je L 168.- ali 4 mes. obroki po L 42.-. Prvo knjigo (Gorčane) dobe naročniki v četrtek 24. t. m. Naročite pri založbi „Naša knjiga“ LJUDSKE KNJIGARNE v Ljubljani. Pred škofoj 5

— Ravnateljstvo IV. moške realne gimnazije v Ljubljani obvešča starše onih učencev, ki so se javili k sprejemnemu izpitu na tem zavodu, da bo sprejemni izpit dne 28. in 29. septembra in ne 25. in 26., kakor je bilo javljeno poprej. Začetek izpita je ob 8.30 popoldne in ob 15.30 popoldne. Učenci naj prinesejo s seboj pisalno pripravo in dve polni črtanega papirja.

— Delna preselitev okrajnega glavarstva v Ljubljani. Javno se razglašja, da se je del uradov okrajnega glavarstva v Ljubljani preselil iz Hrenove ulice št. 11 v Beethovno ulico št. 7, in sicer: Komisar okrajnega glavarstva s predsedstveno pisarno, pravni referent, kmetijski referat z okrajnim prehranjevalnim uradom, ter glavna pisarna. V Hrenovo ulico št. 11 so se preselili: Tehnični razdelek iz Beethovne ulice št. 7, gozdarski in šolski referat iz Hrenove ul. št. 17. V Hrenovi ulici št. 11 ostanejo tedaj do nadaljnjega naslednji referati: gozdarski, šolski, veterinarski in zdravstveni referat ter tehnični razdelek.

— V pisarni Združenja kmetovalcev naj se zgledajo sledeče osebe zaradi izročitve predpisanih dovoljenj za potovanje z vlakom: Lindi Jožefa, dr. Svetelj Albin, Svetelj Angela, Dragar Lojze, Dragar Berta, Dragar Milena, Foltyn Karel, Košak Gertruda, Modic-Erjavce Jožefa, Modic Franc, Vilfan Franciška, Cukave Marija, Strlekar Julija, Keše Justina, Luzar Uršula, Fras-Grom Bea, Beve Franciška, Kurent-Pagon Antonija, Beve Antonija, Petkovšek Marija, Kolman Olga, Erjavce Martin, Koman Vita, Baraga Marij, Smrkolj Marija, Pestotnik Marija, Urbas Franciška, Sejak-Videnšek Justa, Kopitar Oto, Slatnar Marija, Pirc Franc, Pirc Franciška, Mušič Julka, Mušič Lojzka, Pengal Marija, Rudman Jožefa, Stante Marija, Hočevar Jožefa, Adamič Marij, Adamič Anton, Jere Ivana, Skrk Boža, Maršič Franc, Hönigman Anton, Medved Marija, Maček Ivanka, Potisek-Pust Jožefa, Tevž Marija, Bolta Franciška, Bolta Ivan, Perčič Kristina, Mušič Franc. — Za ostale prošile dovoljenj ne bomo prejeli.

— Državna dvorazreda trgovska šola v Ljubljani. Vpisovanje za šolsko leto 1942-43 se vrši vsak delavnik od 9 do 12 do vseh dne 29. septembra 1942. Predložitelj je treba davčno potrdilo in plačati, kakor je objavljeno na razglasni deski. — Šolsko leto 1942-43 se bo pričelo dne 1. oktobra 1942 s sv. mašo ob 9 v trnovski cerkvi. Po službi božji se imajo zbrati učenci in učenke v svojih razredih. — Sprejeti so vsi učenci in učenke, ki so se prijavili za I. in II. razred. — Ravnateljstvo.

— Še topli dnevi po nalivu. Po nedeljskem nalivu, ko je ponekod v mestu padlo do 0.6 mm dežja, je še nadalje vztrajalo toplo vreme. Nedeljski maksimum je pravilno dosegel +24.8° C in je bil za 2 črtici višji kot v soboto, toda

v ponedeljek je padel na +24.6° C. Jutranji maksimum se ni bistveno spremenil ter je v torek zjutraj dosegel natančno +12° C. So močno megljena jutra. Megla se razteza v pozne dopoldanske ure. Barometer je začel v pogledu lepega vremena nekam nagajati. Ponedeljkovo stanje je bilo 762.7 mm, a v torek zjutraj se je zračni pritisk zmanjšal na 757.9 mm. Tako nizkega barometra september doslej še ni zaznamoval. Nizko stanje je bilo t. septembra, ko je bilo 761.5 mm, sedaj je še nižje. Znaki kažejo, da se bo vreme kmalu spremenilo. V ponedeljek popoldne se je nekoliko zatemnilo. Padlo je le nekaj kapljic dežja, tako malo, da jih še dežomer ni mogel zaznamovati, niti ne najnižje količine 0.1 mm niso bile dosežene. V letošnjem septembru je bilo zaznamovanih že 8 deževnih dni in 52.9 mm dežja. Mesečni povprečnik za september je preračunan na 140 mm.

— Obiskovalcem bolnikov. Kdor se je zdravil po bolnišnicah velikih mest, ve, da je hišni red glede obiskov tam očito strožji kot pa pri nas. Lahko je občudoval uvidenost in discipliniranost tamošnjih obiskovalcev, ki so točno ob določenem času brez ugovora in posebnega poziva zapustili bolnišnično področje. Na žalost pa del naših obiskovalcev bolnikov v ljubljanskih bolnišnicah ne razume, da sta hišni red in omejitve obiskov nujno potrebna zaradi bolnikov samih in njih zdravljenja ter da bolnišnični vrt rabi bolnikom, ni pa javni park. Stari Ljubljanci vedo, da je že od početka obratovanja bolnišnice, torej že 45 let, določen čas za obiske. Obiskovalci bolnikov naj torej v interesu bolnikov in reda v bolnišnici zapuste bolnišnično področje v določenem času. Morebitni zamudniki pa naj na vljudni poziv bolnišničnega uslužbenca zapuste zavodno področje in naj nikar ne delajo nepriključnosti in odgovorno službo ne delajo nepriključno z nesmiselnimi opazkami in nezasušenimi grožnjami. Prepričani smo, da bodo obiskovalci pokazali razumevanje in bodo s samodisciplino olajšali posel osebju bolnišnice in posredno pomagali tudi svojim dragim bolnikom.

— Zanimivosti iz zemljiške knjige. Zemljiško-knjižni urad okrajnega sodišča v Ljubljani je do 20. t. m. zaznamoval 12 kupnih pogodb, na podlagi katerih je bil izvršen prenos lastninske pravice na kupce, izvršenih pa je bilo še nekaj prepisov na podlagi prisojil in menjalnih pogodb, kakor tudi izročilnih pismen. Kupne pogodbe datirajo večidel iz prejšnjih let, tako ena celo od 22. maja 1936. S to kupno pogodbo je prodal posestnik Josip Novak, Ljubljana, Gerbičeva ulica 3, študentu ekonomsko-komercialne visoke šole Leopoldu Pogačniku, Ljubljana, Beethovnova ulica št. 40, nepremičnino vlož. št. 2250 kat. občina Trnovsko predmestje (hiša št. 40 v Gerbičevi ulici) za 190.000 bivših din. — Dobrilet Dora, hišna posestnica, Ljubljana, Franciška ulica št. 8, je prodala 20. novembra 1941 Janku Gašperinu, zasebniku v Ljubljani, Tyrševa (sedaj Bleiweisova) cesta št. 8, njegovemu nedol. sinu Janku in njegovi soprogi Tereziji svojo polovico nepremičnine v l. št. 45 kat. občine Kapucinski predmestje za 545.000 lir. Pogodbo je nedavno odobril nemški izseljeniški pooblaščenec v Ljubljani. Nepremičnina je prepisana na sina Janka Gašperina. Vse v septembru zaznamovane kupne pogodbe, s katerimi so bila prodana razna zemljišča in hiše v okolici in mestu, navajajo kot celotno kupno vrednost 855.353 lir in 201.985 bivših din.

Ljubljana

1. Rossinijev festival. Ljubljanski koncertno občinstvo bo imelo priložnost slišati za proslavo 150 letnice rojstva Rossinija na koncertu, ki se bo vršil v petek v operi, predigre iz njegovih znanih del. Koncert bodo izvajali člani ljubljanskega radijskega in opernega orkestra pod vodstvom dirigenta Draga Marija Sijanca. Koncert obsega sledeče predigre: Stabat Mater, Obleganje Korinta, Viljem Tell, Kradljivci sraka, Italijanka v Alžiru in Semiramis. Predprodaja vstopnic ob običajnem času pri operni blagajni.

1. Italijanski kulturni institut vabi svoje člane, da dvignejo v pisarni Instituta bone, na podlagi katerih dobijo potem pri dnevnih blagajni v Operi sedež za petkov simfonični koncert v proslavo skladatelja Rossinija.

1. Zene in dekleta poromamo v nedeljo, 27. t. m. ob 5 popoldne k Mariji Pomagaj na Rakovnik, da ji skupno pokažemo, da smo še Njeni zvesti otroci in jo zaupno poprosimo božje pomoči!

1. Sv. maša za dušnike za pokojnim Kezelom Andrejem, dijakom srednje tehnične šole, bo v četrtek ob 7 zjutraj pri Sv. Petru. Vabljeni njegovi znanci in prijatelji.

1. Jutri, 23. septembra, bodo po župnih cerkvah v Ljubljani sv. maša ob 7 za pokojnim g. Majdičem Fortunatom. Prijatelji in znanci vabljeni!

1. Uršulinska notranja šola. Vpisovanje za učiteljsko, vadnico in otroški vrtec ob 28., 29. in 30. septembra od 9 do 12.

1. Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofor učni zavod« v Ljubljani, Domobranska cesta 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti, se vrši vsak dan dopoldne od 8 do 12 in popoldne od 3 do 6 ter traja do 5. oktobra. Tega dne prične redni pouk. Podrobne informacije in brezplačne prospekte dobite v pisarni ravnateljstva.

1. Razstava Franceta Škodlarja. Med ljubljanskim, umetnost ljubčim občinstvom, vzbuja sedanja razstava slikarja Franceta Škodlarja v salonu Antona Kosa v prehodu nebotičnika prav veliko zanimanje. Škodlar je s tem dokazal upravičenost slovesa, ki je bil sicer med njegovimi prijatelji in pa med poznavalci že poprej razširjen, namreč da je globok slikar, ki virtuozno obvladuje slikarsko tehniko ter se pogloblja do največjih fines svetlobe in barve. Zato razodevajo njegove slike poleg umetniške vrednosti tudi občutek solidnosti in temeljitost študija. Škodlar je razstavil 12 slik, po večini krasnih pokrajin, ima pa tudi tihotitja, z avtoportretom pa je dokazal, da je tudi izvrsten portretist. V prehodu se zadnje dni ljudje prav radi ustavljajo in občudujejo te lepe umetnine. Oglašajo se tudi že kupci. Razstava bo te dni zaključena in občinstvo nanjo, še enkrat opozarjamo, to tem bolj, ker se je o njej strokovna kritika prav tako povoljno izrazila.

1. Koncertno igro na dveh klavirjih gojita pri nas z vsvo intenzivnostjo in velikim umetniškim razumevanjem, priznani naši pianisti Mirta Bizjak-Valjalo in Silva Hrašovec. Pod okriljem Glas-

Naslednji teden

J. Jalen „BOBRI“ I. DEL

Naročite se takoj na najboljšo družinsko zbirko knjig — „Slovenčev knjižnico“

ben Mitce sta priredili že več podobnih koncertov, ki so izredno zanimivi v sled sestave koncertnega sporeda in tudi umetniške igre. Zato so se ti koncerti pri nas zelo priljubili. Prvi koncert na dveh klavirjih imenovanih umetnic bo v ponedeljek, dne 28. t. m. ob pol 7 zvečer v mali filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic od danes naprej v knjižarni Glasbene Matice.

1. »Baletni večer«. Spored obsega tri dele: Chopinova, Dohnanyjev balet v treh dejanjih »Pierietina pajčolan« in Borodinove »Polovske plesce«. Sodeluje ves balet s solisti: Bravničarjevo, Japljevo, Remškarjevo, Golovinom, Kurbosom k. g. in Dragom Pogačarjem. Koreograf: inž. P. Golovin. Načrti za kostume v »Pierietinu pajčolanu«: Jela Villanova. Dirigent: D. Zehre.

1. Razpis abonmaja za sezono 1942-43. Uprava Narodnega gledališča je podaljšala prijavljanje abonmentov do vseh nedeljo, 27. t. m. Opozarjamo na zanimivi spored Operne in Dramne in na velike ugodnosti, ki jih nudi abonman. Predstave na stalne dni, plačevanje v mesečnih obrokih, stalni sedež itd. Prijave sprejemajo v veži dramskega gledališča vsak dan od 10 do 12 in od 16 do 17. Istotam so na razpolago prospekti z natančnimi informacijami. Občinstvo opozarjamo, naj se čim prej prijavi, ker ima ugodnost večje izbire dobrih mest.

1. Letošnja uprizoritev Rossinijevih oper »Seviljski brivci« bo v soboto, 26. t. m. Izvajali jo bodo pod muziko in vodstvom dirigenta D. Zehre in v režiji C. Debeveca. Letošnja zasedba bo sledeča: Almaviva — Lipušek (prvič), Bartolo — Zupan, Rozina — Ivančičeva, Basilio — Betetto, Marcellina — B. Stritarjeva, Figaro — Janko, Fiorello — Dolničar.

Naznanila

GLEDALIŠČE. Opera: Sreda, 23. septembra ob 17: Baletni večer. Izven. Zelo znižane cene od 15 lir navzdol. — Četrtek, 24. septembra: Zaprti. — Petek, 25. septembra ob 18.30: Rossinijev festival. Izven. Cene od 24 lir navzdol. — Sobota, 26. septembra ob 17: »Seviljski brivci«. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

RADIO. Sreda, 23. septembra: 7.30 Valček — 8 Napoved časa — Poročila v italijanskem — 12.30 Plošče — 12.30 Poročila v slovenskem — 12.45 Klavirski koncert Bojana Adamiča — 13.30 Napoved časa — Poročila v italijanskem — 13.35 Poročila v slovenskem — 13.40 Oboroženih sil v slovenskem — 13.50 Orkester vodi dirigent Segurini — 14. Poročila v italijanskem — 14.15 Koncert Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Sijancec — 14.45 Poročila v slovenskem — 15.15 Lahko glasbo vodi dirigent Petralla — 19 »Govorimo italijansko« — prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenskem — 19.45 Komorna glasba — 20 Napoved časa — Poročila v italijanskem — 20.5 Komentar dnevnih dogodkov v slovenskem — 20.50 Vojaske pesmi — 20.45 Radio za družino — 21.15 Violinski koncert Alberta Dermalja (pri klavirju Marijan Ljovčič) — 21.45 Predavanja v slovenskem — 21.55 Simfonična glasba na ploščah — Cherubinijeva glasba — 22.15 Izmenjalni koncert z Madžarsko — 22.45 Poročila v italijanskem.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarni: mr. Bakarič, Sv. Jakobova trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Marmayer B., Sv. Petra c. 78.

Iz Novega mesta

Za ♀ Fortunata Majdiča bo ob 30. dnevu smrti sv. maša v kapiteljski cerkvi v četrtek, 24. septembra zjutraj ob pol sedmih.

Novomeški trg je zadnje čase dobro založen s sadjem; zlasti sliv, jabolk, hrušk pa tudi domačega grozdja si po zmerni ceni lahko nabavi vsak.

S Spodnjega Štajerskega

Poročili so se v Celju: Ivan Petek in Amalija Vrbnak, Jožef Čuden in Ana Urek, Stanko Kokotec in Karolina Hladin, vsi iz Celja; dalje sta se poročila Alojzij Vipotnik iz Mozirja in Franciška Pirker iz Celja.

Nesreči. 18 letna Marija Kranjc v Mariboru si je zatrpila kri, ker ni pazila na majhno rano. 42 letna zasebnica Terezija Zemljč iz Maribora si je zlomila nogo. Obe se zdravita v mariborski bolnišnici.

Iz Hrvaške

Deputacija raznih hrvatskih občin v Zagrebu. V Zagrebu se je pred kratkim mudila večja skupina predstavnikov hrvatskih občin iz žup Cetina ter Bribir in Sidraga. Pod vodstvom ministra dr. Eda Bulata jih je sprejel tudi Poglavitnik NDH.

V Gračanih na Hrvatskem je slavilo tamno hrvatsko kmečko pevsko društvo »Podgorac« 35. letnico svojega obstoja. Na proslavo je prispele v spremstvu konjeniškega oddelka tudi Poglavitnik. Navzoči so bili tudi minister Ivica Frkovič in zagrebški župan Verner.

Nove hrvatske znamke. Zagrebški slikar Oto Antonini je izdelal slike novih hrvatskih znamk po 0.75 banke, 5 in 12 kun. V promet je pa hrvatska poštna uprava pustila že znamke po 3 in 100 kun. Slikar Antonini dela slike tudi za nove znamke Hrvatskega Rdečega križa.

Uspeli razstavi na jesenskem zagrebškem velesejmu. Na letošnjem jesenskem velesejmu v Zagrebu sta bili tudi dve razstavi, za kateri je vladalo pri vseh obiskovalcih velesejske prireditve veliko zanimanje. To je bila Hrvatsko-nemška kmetijska razstava ter italijanska razstava o zboljanju tal in močvirnatih ozemelj.

Duhovne igre pri Mariji Bistrici. V zvezi s popolno preureditvijo okolice največje hrvatske božjepotne cerkve pri Mariji Bistrici postavljajo sedaj tam tudi nov križev pot. Na vsem tem prostoru bodo pozneje prirejali velike duhovne igre, ker bo umetno scenarjio zamenjala narava. V to svrhu so pričeli že sedaj postavljati nove električne napeljave.

Za pravoslavnega župnika hrvatske pravoslavne cerkve v Sarajevu je imenovan Bogdan Popović.

Občni zbor zagrebške podružnice »Napredka«. Na letošnjem občnem zboru zagrebške podružnice »Napredka« je bil zopet izvoljen za predsednika veletrgovca Viktor Sedmak. V odboru je tudi državni tajnik dr. Ante Filipančič. Na občni zbor je prišel tudi predsednik osrednjega odbora te hrvatske organizacije dr. Alaupovič ter je v svojem govoru omenil, da je »Zgodovina hrvatskih dežel Boske in Hercegovine«, ki jo je založil »Napredak« že tiskana ter jo bodo pričeli v kratkem razpošiljati.

Hrvatske državne oblasti v Banji Luki so odredile popis tamošnjega prebivalstva.

Iz Srbije

Veliko zanimanje za podzemsko jamo v zajetarskem okraju. Belgrajski nemški dnevnik »Donau Zeitung« poroča, da je v Srbiji veliko zanimanje za 2 km dolgo podzemsko jamo v vasi Zlot v zajetarskem okraju. Jama ima v svoji dvakilo-

metrski dolžini pet oddelkov, ki so tudi okrašen s stalagmiti in stalaktiti. Na enega teh podzemskih prostorov je okoliško ljudstvo navezalo romantičen ljubzensko zgodbo iz srednjega veka. Po ljudskem izročilu je v tej duplini zasledil neki tedanjski plemenitaš svojo hčerko s svojim izvoljenem. Oče odpeljane plemenitašnje je mladenič prebodel z mečem. Ljudstvo trdi, da so na ster še danes vidni krvni madeži ter imenuje ta podzemsko jamo »devojačka soba«. Zopet drugi pripovedujejo, da je v tej jami pred leti stanovil velikan s svojo nevesto. Ta govorica se verjetno naslanja na svoječasno najdbo mamutskega okostja v tem kraju. Zna to jama se je svoječasno zelo zanimali tudi knez Miloš, ki je bil tudi sam vzbiral prazgodovinskega okostja.

EIAR - Radio Ljubljana

PARLIAMO ITALIANO

Schema della lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Leben Stanko mercoledì, 23 settembre 1942 XX alle ore 19.

Lezione terza

Questo vestito è di lana. — Questa camicia è di seta. — Il riposo è necessario dopo il lavoro. — Cosa rara, cosa cara. — Sei sempre sghadato. — Avete poco slancio. — Hai spesso mal di testa? — I prati, in primavera, sono smaltati di fiori. — F pulito come uno specchio. — Com'è anella quest' torrer! — L'orso è un animale selvatico. — Dov'è l' engina Giulia? — E in chessa. — Lo zucchero doice. — Questo mazzo di fiori è legato con un astro di seta rossa. — L'orso e il riao sono cereali. — Chi c'è in casa? — Ci sono le zie e la zia. — E facile o difficile l'italiano? E assai difficile. — Gli sbagli in questo compito sono molti. — Sono chiuse o aperte le finestre? Sono chiuse. — Ecco una dozzina di fazzoletti nuovi. — E ora di pranzo! S la minestra è già in tavola.

L'articolo determinativo ed indeterminativo

Maschile

Il prato — i prati — un prato
lo specchio — gli specchi — uno specchio
lo zio — gli zii — uno zio
l'orso — gli orsi — un orso

Femminile

la torre — le torri — una torre
l'ora — l'ore — un' ora

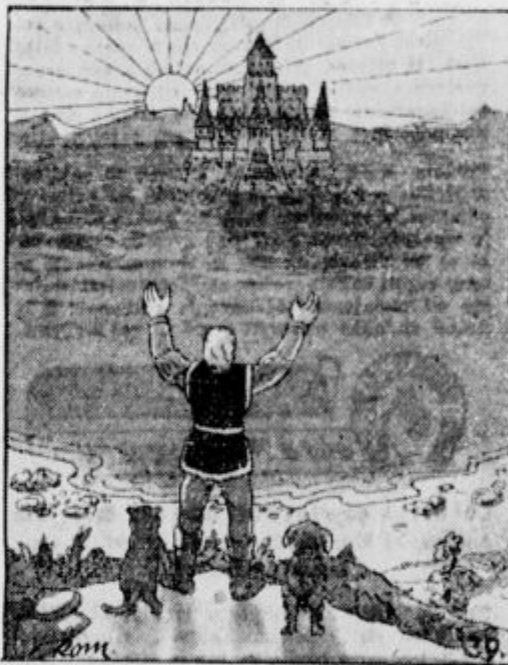
Esercizio:

1. Mettere l'articolo determinativo ed indeterminativo davanti ai seguenti nomi, e formare anche il plurale (esempio: il nastro, un nastro, i nastri lampada, impiegato, scalfale calza, sartio, ufficio, vetrina, straccio, albergo, insegna, giornale, piazzacameriere, erba, bicchiere, entrata, stato, zaino, albergo, strada orologio.

Tu natičenjo besedilo je samo ključ za vse one, ki sledijo pouku italijanske po radiu. Italijanske ure so na sporedu ob ponedeljskih in sredoah za začetnike, ob petkih pa za tiste, ki že imajo gotovo predznanje — vedno ob 19. uri.

Prodoljena TORBA

39.



KO NAD MORJE POSIJE SONCE, ZAGLEDA MILORAD SREDI MORJA SVOJ GRAD. VESELO VZKLIKNE: »MUČEK IN PSICEK, GLEJTA MOJ GRAD! HVALA BOGU, DA SMO GA NAŠLI!«

40.



SEDEJO NA BREG IN PREMISLUJEJO, KAKO BI PRISLI V GRAD. NIKJER NI LADJE NE COLNA IN TUDI NOBENE DESKE. MILORAD SREDI PREMISLUJEVANJA OBNEMORE IN ZASPI.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, in 18.31

Luisa Ferida in Gino Cervi v močni ljubavni drami iz zdravniškega življenja

Slovo

Film kreposti in odpovedi

KINO MATICA - TEL. 22-41

Obramba osamljene oaze v Afriki je v vseh podrobnostih prikazana v filmu

Giarabub

V gl. vl. Doris Duranti, Carlo Ninchi, Mario Ferrari in drugi ...

KINO UNION - TEL. 22-21

Priskrbite si vstopnice v predprodaji! Svojevrstno, nadse zanimivo in avanturistično je filmsko valedio

Zid Süs

ki je polnilo dvorane kinogledališč čela Evrope. Glavni igralci: F. Marlan, H. George, W. Kraus, Kristina Soederbaum, Heßlia, Veit Harian

KINO SLOBA - TEL. 27-30



455

Starec reče: »Nesrečna žena, povej, od kod si in kdo si? Kako naj ti pomorem? Storit hočem vse, da ti olajšam pezo tvoje sužnosti in tvojega življenja.« Te besede so opogumile ubogo Zaliko. In začne pripovedovati, koliko mora trpeti v sužnosti. Naposled mu naznani, da so šteti dnevi njenega življenja, zakaj ona rajši umre, nego da se odreče svoji veri.



456

»Rešite me, blagi mož!« konča svojo povest. »Vas je poslal moj angel. Bog je uslišal moje molitev. Le vi me še lahko rešite groznih muk in trpljenja, smrti, ki me čaka vsak hip!« Solza se utrne starčku iz oči. V srce se mu zasili nesrečna žena. Ali rešiti jo, je bila drzna misel, a še drznejša nje izvršitev! Zato se starček obotavlja in reče:



457

»Rešiti te pač ne bo mogoče iz te hiše, uboga žena! Jaz poznam, verjemi mi, vse strašne strogosti zapovedi zate in za nas, stražarje. Ako bi hotel tebe rešiti, bi moral uiti tudi jaz s teboj, kajti smrt bi mi stala nad glavo. Toda kam naj grem jaz, sivolasi mož? Le kratki dnevi so mi še šteti. Kako naj se skitam na stara leta okrog kot berač in človek, ki je zapadel smrti?«

Sai quando si chiude la Lotteria?
Ali veš kdaj se zaključuje Loterija?

La vendita dei biglietti della Lotteria di Merano si chiude irrevocabilmente domenica 27 a mezzanotte. Non attendere proroghe né rinvii, perché non ve ne saranno, essendo l'estrazione dei premi collegata col Gran Premio di Merano che si corre a data fissa l'11 ottobre. Affrettati quindi a comperare qualche biglietto se non vuoi rimanere escluso dall'imminente distribuzione dei milioni. Con 12 lire puoi fare la tua felicità per tutta la vita.

Prodaja srečk Loterije di Merano se zaključuje neprekinjeno v nedeljo 27. o polnoči. Ne pričakuj odlašanj in odgoditev, kajti jih gotovo ne bo ker je žrebanje združeno z Veliko Premijo di Merano, ki se bo dirkala na dan 11. oktobra. Požuri se torej kupiti kakšno srečko: ako nočeš ostati izključen od bližnjega razdeljevanja milijonov. Z 12 lirami si lahko napraviš srečo za vse življenje.



Loterija di Merano podari milijon onemu, ki kupi srečko za 12 lir do 27. septembra o polnoči.

Per l'acquisto dei biglietti rivolgersi all'Intendenza di Finanza, Trieste, rimettendo L. 12,- per ogni biglietto, più le spese postali. Srečke lahko kupite pri: Intendenza di Finanza, Trieste, s tem, da nakazate tjakaj L. 12,- za vsako srečko in poštne stroške.

Concorso

L'Amministrazione del Fondo Ammalati presso la Direzione delle Ferrovie a Lubiana bandisce il concorso al posto

di medico di reparto Lubiana I. e di medico specialista-oculista nell'Ambulatorio Centrale del Fondo.

Le domande corredate dai documenti ai sensi del art. 3 del Regolamento per il servizio sanitario del Fondo Ammalati, saranno da presentare all'Amministrazione sunnominata al più tardi fino al 10. dicembre 1942-XXI.

Per ulteriori informazioni rivolgersi alla suddetta Amministrazione, Il Capo Amministrazione.

Razpis

Uprava bolniškega fonda pri Direkciji železnice v Ljubljani razpisuje natečaj za mesti

železniškega zdravniškega rajona Ljubljana I. in specialista-okulista v Centralni ambulanci bolniškega fonda.

Prošnje, opremljene z listinami v smislu čl. 3. Pravilnika za zdravniško službo boln. fonda je predložiti gori navedeni upravi do najkasneje 10. decembra 1942-XXI.

Nadaljnja pojasnila se dobe pri upravi boln. fonda.

Upravnik.

Mali oglasi

Službe

Dobe:

Služkinjo ali postrežnico za ves dan, ki zna tudi kuhati, sprejemem takoj. Vprašati v Strossmayerjevi 10-11.

Sobe

Istejo:

2 opremljeni sobi event. sobo s kabinetom, kopalnico odnesno soup-rabo, s posebnim vvhodom, iscem za takoj. Center. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Italijanski višji oficir« št. 5176.

Kurivo

DRVA
I. POGAČNIK,
Ljubljana, Bohoričeva 5.
Tel. št. 20-59.

Kupimo

Gramofon in plošče

dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju kupuje to plača najvišje dnevne cene »Everest«, Prešernova ul. 44. (k)

Prodamo

Izrabite priliko prinesite vse vrste stare vreče, krojaške in šiviljske odrezke ter vse stare cunje, ki vam najvišje plača: Grebene Alojzij, Sv. Petra cesta 33, telefon 84-26. (k)

Zelo lepo opremljeno delikatesno trgovino

sredi mesta, zaradi bolezni prodam z zalogo vred. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Potreben kapital 140.000« št. 51711.

Salonski gramofon

His Master, z vdelanim zvočnikom in najfinišno zvočnico ter 50 ploščami, ugodno prodam. Vodnikova cesta 14.

Parkete

hrastove in bukovne dobavlja Jos. R. PUH, Ljubljana, Graška ulica 22, telefon 25-13.

Opozorilo zadrugam!

Zadruga, katere smo na katerikoli način pozvali na plačilo semenske pšenice in umetnih gnojil, naj nemudoma pošljejo denar, sicer ne bodo pravočasno prejele blaga. Gospodarska zveza



Umrla je predobra mama, stara mama, sestra in teta, gospa

Marija Baraga
roj. Kogovšek
posestnica

v torek, dne 22. septembra 1942, v 69. letu starosti.

Pogreb blage pokojnice bo v četrtek, dne 24. septembra 1942, ob treh popoldne z Zal, iz kapelice sv. Nikolaja k Sv. Križu.

Ljubljana, Kratovo, Pollenza, Planina, Banja Luka, dne 22. septembra 1942.

Zaluzoči:

Ing. Evgen, ing. Miro, sinova, Saša, Bojka, Sava, hčere in vse sorodstvo

Žimo za modroce

kupite najceneje po oblastveno
odobrenih cenah pri trvdki

„ŽIMA“

JAGER MILAN, mehanična predilnica žime — Lastna predilnica: Fužine tel. 20-45 — Trgovina: Sv. Petra c. 17, tel. 20-42

Giovanni Verga

70

Tone Nevolja

Roman

Nazadnje ni več vstajal s postelje in don Ciccio je dejal, da je zares končano, da on ni več potreben, in da tam, v oni postelji, kjer je bil, bi utegnil biti leta dolgo. Aleš in Mena, pa tudi Nunziata so morali izgubljati svoje dneve, da so ga čuvali. Če ne, bi ga požrli prešči, ki bi našli vrata odprta.

Gospodar Tone je zelo dobro razumel, kar so govorili, ker je gledal vsakega posebejno v obraz, s takimi očmi, da je bolelo videti jih. In komaj je zdravnik odšel, medtem ko je še govoril na vratih z Meno, ki je plakala in je Aleš govoril ter teptal z nogami, je dal znak Nunziji, naj se približa postelji in ji tiho rekel:

»Če me pošljete v bolnico, bo boljše; tu vam jaz pojem denar tedenskega dela. Pošljite me proč, ko ne bosta doma Mena in Aleš. Rekla bi ne, ker imata dobro srce Nevolji; toda jaz vam jem denar za hišo in zdravnik je dejal, da bi utegnil biti leta dolgo, kjer sem. Tu nimam ničesar več opraviti. Ne bi pa hotel živeti leta dolgo, tam v bolnici.«

Tudi Nunziata se je spustila v jok in je govorila ne, tako da jih je vsa soseska opravljal, da so hoteli igrati šabneže, ne da bi imeli

kruha za v usta. Sramovali so se, da bi poslali deda v bolnico, medtem pa so imeli vse ostale raztresene naokrog, in še kje!

In Santuzza je poljubljala svetinjo, ki jo je nosila na prsih, da bi zahvaljevala Marijo, ki jo je bila zaslužila pred nevarnostjo, v katero je padla sestra Svete Agate, kot mnoge druge. »Onega ubogega starca bi morali poslati v bolnico, da bi mu ne priskrbeli vic, še preden bi umrl,« je govorila. »Ona vsaj ni ničesar pritrgovala svojem očetu, zdaj ko je bil dela nezmožen, in imela ga je na vratih. «Še pomaga vam!« je dodajal Gosja noga. »Oni nezmožnej je vreden toliko zlata, kolikor tehta! Zdi se kot naš lašč ustvarjen za vrata krčme, tako slep in sključen kot jel Morali bi prositi Madonno, da bi vam živel sto let. Že tako, kaj vas stane?«

Santuzza je imela prav, ko je poljubljala svetinjo; nihče ni mogel ničesar govoriti o njenih zadevah. Odkar je odšel don Mihael, se niti massaro Filip ni več prikazoval, in ljudje so govorili, da ta ne more obstati brez pomoči dona Mihaela. Zdaj je od časa do časa Počasnetova žena prihajala razgrajati pred krčmo, s pestmi na bokih, vreseč, da ji Santuzza krade moža. Ko se je ta vračal domov, je zato dobival udarcev z vajeti, odkar je bil Počasnet prodal mulo in ni vedel, kaj naj počne z vajeti, tako da ponoči sosedje niso mogli zatisniti oči zaradi vpitja.

»To ni prav! Vajeti so napravljene za mulo. Boter Počasnet je vajet človek,« je dejal don Silvester. Govoril je to, ko je bila tam botra

Venera Zuppidda, ki se je nazadnje, ker je nabor odnašal mladeniče iz vasi, nekoliko udomastila z njim.

»Vsakdo pozna zadeve svoje hiše,« je odvrnila Zuppidda. »Če pravite to zaradi tega, ker zlobni jeziki pridigajo, da polagam roke na svojega moža, vam odgovarjam, da figo veste, četudi ste pismeni. V ostalem pa vsakdo lahko dela v svoji hiši, kar se mu zdi in mu ugaja. Gospodar je moj mož.«

»Pusti jih, naj govoré. Saj vedo, da če se mi pridejo dotakniti nosu, napravim iz njih tuninole!« je odvrnil njen mož.

Zuppidda je zdaj pridigala, da je glava hiše njen mož, in da je on gospodar, da omoži Barbaro s komer je njemu všeč, in če jo hoče dati donu Silvestru, pomeni, da mu jo je obljubil in se vdal. In ko se je njen mož vdal, je bil slabši od vola.

»Seveda, vdal se je, ker je don Silvester eden izmed tistih, ki drže ročaj kuhalnice,« je razodril don Franco, moleč brado v zrak.

Odkar je bil na sodišču, sredi vseh onih priče, je bil don Franco še bolj jezen kot popred, in prisegel je, da se ne bi vrnil tja, niti sredi karabinerjev ne. Tedaj ko je don Giammaria dvigoval glas, da bi razpravljala, mu je oni zasajal nohte v oči, dvigujoč se na nožice, rdeč kot petelin, in ga gonil v ozadje prodajalnice.

»To delate nalašč, da bi me spravili v nevarnost!« mu je pijačil v obraz, s peno na ustih. In če sta se dva prepirala na trgu, je te-

kel zapirat vrata, da bi ga ne klicali za pričo. Don Giammaria je bil zmagovalen; ta zeleni beluš je bil pogumen kot lev, ker je imel kuto na ramenih, opravljal je vlado, popapcal je vsak dan liro, in je govoril, da so zaslužili tako vlado, ko so že bili napravili vstajo ter so zdaj prihajali tuji ugrabljati ženske in denarce ljudi. On je vedel, o kom je govoril, tako da je dobil zlatenico od jeze, in donna Rosolina je shujšala od srda, posebno odkar je bil odšel don Mihael in so izvedeli za njegove svinjarije. Zdaj ni delala drugega kot da je hodila lovit maše in spovednike, sem in tja, do Ognina in Aci Castella in puščala je v nemar paradižnikovo konservo in tuna v olju, da bi se predala Bogu.

Don Franco si je tedaj dajal duška in se je pričel smejati kot kura, na don Silvestrov način, dvigujoč se na konicah nog, pri vratih, ki so bila na stečaj odprta, kajti zaradi tega ni bilo nevarnosti, da bi šel v ječo. In govoril je, da dokler bi bili duhovni, bi bila vedno ista stvar, da je treba vse pognati, on je že vedel, kako, in sekal je z roko naokrog.

»Kar se mene tiče, bi jih hotel videti vse sežgane!« je odvrnil don Giammaria, ki je tudi razumel, o kom je govoril.

Lekarnar zdaj ni več učil. Ko je prihajal don Silvester, je šel toč svoje maže v možnarju, da bi ne spravil sebe v nevarnost. Kajti vsi oni, ki imajo pogoste stike z vlado in ki jedo kraljev kruh, so vsi ljudje, ki se jih je treba čuvati.